

**ئەو کەسە عەدلە کىيە كە مەتمانە
بەشەھىدىيە كە دەكىرىت بۆ بىينىنى مانگى رەممەزان ؟**

[kurdish – كوردى]

موحەممەد صالح المنجد

سایتى (ئىسلام پرسىيار ووھلام)

وەرگىزىانى: دەستەي بەشى زمانى كوردى لە مائپەرى ئىسلام ھاوس

پىنداقونەوەي: پشتىوان سابير عەزىز

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿ من هو العدل المأْخوذ بقوله في رؤية الهلال ؟ ﴾

« باللغة الكردية »

محمد صالح المنجد

موقع الإسلام سؤال وجواب

ترجمة: فريق قسم اللغة الكردية بموقع دار الإسلام

مراجعة: بشتيوان صابر عزيز

2012 - 1433

IslamHouse.com

ئەو كەسە عەدلە كىيە كە مەتمانە

بەشەھيدىيەكەي دەكىرىت بۇ بىينىنى مانگى رەمەزان ؟

پرسىyar : لەيەكىك لە وەلامى پەرسىyarەكانتاندا خويىندومەتەوە
كە دەلىن بۇ ئىثباتىكىرىدى مانگى رەمەزان مەتمانە بەشەھيدى
بىينىنى كەسىكى عەدلى خاوهەن ثقە ئەكىرىت. ئايا كى ئەو
كەسە عەدلەيە ؟

وەلام : الحمد لله :

عەدل لە زمانەوانىدا مەبەست پىيى راست ورىكە، كە
پىچەوانەي لارى وناپىكىيە .

لەشەرعىشدا مەبەست لەعەدل : ئەو كەسەيە كەواجباتەكان
بەجى بەھىنېت، و گوناھى گەورە نەكەت، و لەسەر گوناھى
بچوکىش بەردەواام نەبىت .

مهبەست لە بەجىھىننانى واجباتە كانىش ئەوهىيە كە فەرزەكان
جى بەجى بکات، وەك پىنج نويزە فەرزەكە .

وە مەبەستىش لە نەكىرىدىنى گۇناھە گەورەكان ئەوهىيە دوو
زمانى نەكەت وقسە نەھىنى و ببات، يان خەرىكى غەبىبەت
كىردىن نەبىت، يان خەرىكى سوو خواردىن وئازاردانى دايىك
وباواك و كۆمەللىك گۇناھى گەورە تر نەبىت .

لەگەل ئەوهى ئەم جۆرە لە عەدالەت بە مەرج گىراوه، پىيوىستە
ھەندىلەك مەرجى تىريشى لەگەلدا بىت، لەوانە دەبىت چاوى
بەھىز بىت، تاوهكى خەلکى بە راستى بىزانن لەوهى كە دەلىت
مانگم بىنيوه، چونكە ئەگەر چاوى لە بىنىندا لاواز بىت، ئەوه
ئەو كاتە شاھىدىيەكەيلى وەرناكىرىت، ئەگەر چى كەسىكى
عەدلېش بىت، چونكە ئەگەر چاوى لاواز بىت و بلى مانگم
بىنيوه، خەلکى مەتمانە بە شاھىدىيەكەي ناكەن .

به لگه‌یش له سهر ئمه، خواي گهوره به هئيزى و ئەمانه‌تى به يەكىيەك لە پشتگيرى وبه هئيزى ھەمو كارىيە داناوه، لە چىرۆكى موسى (عليه السلام) و ئەو كەسەمى لە مەدەن چوو بولاي، خواي گهوره له سهر زمانى يەكىيەك لە كچەكانىيە وە ئەفەرمۇيىت : ﴿ قَالَتِ إِحْدَاهُمَا يَتَأَبَّتِ أَسْتَعْجِرُهُ إِنَّ حَيْرَ مَنِ اسْتَعْجَرَتِ الْقَوْىُ الْأَمِينُ ﴾ [القصص: ٢٦] واتە : يەكىيەك لە كچەكان وتنى : بابە ! (موسى) به كريي بگەرە بۆ خزمەت و لە وەرپاندى مەرەكان، به راستى چاكترين رەنجبەر كە تۆ به كريي بگرىيت، دەبى دووسىفەتى تىبابىت : يەكەم : به هئيزو به توانا بىت بۆپاراستنى ئازەلەكان. دووهەم : ئەمېن و دەس پاك و جىي باوهەربىت 'خيانەت لە ئەنجامدانى ئىشەكانىدا نەكات .

ئەو عفرىتەيىش كە ووتى به سولەيمان پىيغەمبەر (سەلامى خواي لى بىت) من كۆشكەكەمى بەلقىست بۆ دەھىنەم پىش ئەھەنلىكىيگاي خوت ھەلبسىتەوە، دوو سيفەتى دايىھ پال خۆى، وەك خواي گهوره فەرمۇيەتى : ﴿ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوْىُ أَمِينٌ ﴾ [النمل: ٣٩]

واته : وه من بـ ئەوکاره بـ هـېـزـو دـەـسـت پـاـكـمـ، ئـامـادـەـمـ
ھـەـرـوـھـ کـوـ خـۆـيـ بـېـھـىـنـمـ بـەـرـدـەـسـتـتـ .

بـۇـيـەـ ئـەـمـ دـوـوـ وـھـصـفـهـ دـوـوـ روـكـنـىـ بـەـھـىـزـنـ بـۇـ ھـەـمـوـوـ كـارـىـكـ، بـەـ
شـاهـىـدـىـ وـھـرـگـرـتـنـىـشـەـوـھـ {الـشـرـحـ المـمـتـعـ ٣٢٣/٦ لـلـاـسـتـزاـدـةـ اـنـظـرـ
الـمـوـسـوعـةـ الـفـقـهـيـةـ ٥/٣٠ طـ الـكـويـتـ} .

خـواـىـ گـەـوـرـەـ لـھـەـمـوـوـانـ زـانـاتـرـەـ وـشـارـەـزـاتـرـەـ .